

Kjøbenhavn, at det synes, at man burde begrænse den ogsaa for de 5 Aar, saa at ikke Nogen, som aldeles ikke er berettiget, skulde nedsette sig som Detailist. Efter den Stemning, som her har viist sig i Salen, venter jeg naturligviis ikke, at det skal blive antaget; men, da jeg engang har fremsat det, skal jeg holde paa det.

Ordføreren: Jeg skal paa Udvalgets Begne væsentlig henholde mig til, hvad der er sagt om det aldeles lignende Forslag til § 15 om efter Udløbet af Overgangstiden at indføre endnu en Overgangstid. Men foruden det Anførte gjælder her særligt, at Forslaget gaar ud paa at opretholde en tvungen Læretid af 3 Aar. Af alle de Bestemmelser, der findes i den ældre Laugsløvgivning, er der ingen, som har vaakt en saa rejsførdig Modstand som netop den, der foreskriver bestemte tvungne Læreaar, naturligviis ikke, fordi man har mindste Tvivl om, at det ikke i Reglen baade vil og bør skee, at den, der helliger sig til et Fag, først søger at erhverve practisk Kundskab i samme ved at staae i Lære hos den, der allerede kender det, men, fordi den paaviser en eneste tvungen Maade til at erhverve sig den fornødne Duellighed paa, der ingenlunde altid er den bedste. Jeg troer, at man forlængst er bleven entig om, at det maa overlades til Bedkommendes Fader eller Børge, om det er i selve den practiske Handelsvirksomhed eller gennem Skoleundervisning, Handelsakademier etc., at denne Dygtighed skal erhverves; i Reglen vil der jo ifølge Sagens egen Natur altid udfordres en practisk Dvelse; men i denne Henseende at foreskrive et bestemt Antal Aar er visnok meget uhenftgsmæssigt, og Bestemmelsen har derfor ingen anden Betydning end den at lægge Hindringer i veien for en fri Afbenyttelse af den rette Næringsfrihed. Den ærede Forslagsstiller meente, at hans Forslag ikke havde saa meget at betyde for Kjøbstædernes Bedkommende. Deri er jeg ogsaa fuldkommen entig. Den Bestemmelse, at man skal være 3 Aars Kjøbmandskarl, som det hedder i Lovgivningen, inden man kan etablere sig, er uden sand og virkelig Betyd-

ning; men, naar man dernæst vil tage Hensyn til Kjøbstæderne, maa det erindres, at den eneste Virkning, den har for Kjøbstæderne, er den, at stille dem ugunstigere ved at indføre en Indskrænkning, som man ikke kan paatvinge Landet. Jeg skal indskrænke mig til denne Bemærkning og paa Majoritetens Begne forraade dette Forslag.

Indenrigsministeren: Det er en Selvefølge, at jeg, ligesom den ærede Ordfører, maa udtale mig imod dette Forslag, idet jeg iøvrigt henholder mig deels til, hvad der alt tidligere i Sagen er fremkommet, deels til, hvad den ærede Ordfører særligt har bemærket.

Mulff: Naar den ærede Ordfører har bebrejdet mig, at jeg ikke har udvidet Forslaget til ogsaa at gjælde for Landet, da er det ganske vist, at jeg gjerne havde gjort dette, og at dette ikke er undgaaet min Opmærksomhed; men det er en Følge af den Resignation, en saa liden Minoritet maa have, at jeg har indskrænket det til Kjøbstæderne. Jeg skulde gjerne have foreslaaet det Samme for Landets Bedkommende, dersom jeg havde troet at finde nogen Stemning derfor her i Salen, men ogsaa til denne Paragraph har jeg kun forlangt det mindst Mulige.

Formanden: Dersom Ingen ønsker Ordet (Ophold), saa gaae vi til Afstemning. Jeg lader kun de Paragrapher afstemme, hvortil der er stillet Endringsforslag, og anseer dermed de øvrige Paragrapher som vedtagne; den Fortegnelse, der er vedføjet Lovforslaget, vil jeg betragte som vedtaget med § 31.

Ved den derefter foretagne Afstemning blev:

1) Minoritetens Forslag til § 30 (s. Anhang B Sp. 496) forkastet med 26 Stemmer mod 4.

2) Lovforslagets § 30 (s. Anhang A Sp. 1190) vedtaget eenstemmig med 34 Stemmer.